

-Bài 2: THỰC HIỆN PHÁP LUẬT

(Tiết 2)

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC

Học xong tiết 2 bài 2 học sinh cần nắm được

1. Về kiến thức

- Thế nào là vi phạm pháp luật? Hành vi vi phạm pháp luật có những dấu hiệu cơ bản nào?
- Thế nào là trách nhiệm pháp lí?
- Người vi phạm pháp luật phải chịu trách nhiệm pháp lí. Đồng thời hs cũng nắm được ý nghĩa của việc áp dụng trách nhiệm pháp lí.

2. Về kĩ năng

Học sinh biết cách thực hiện pháp luật phù hợp với lứa tuổi

3. Về thái độ

Nâng cao ý thức tôn trọng pháp luật, ủng hộ những hành vi thực hiện đúng pháp luật, đồng thời phê phán những hành vi làm trái quy định của pháp luật.

II. TÀI LIỆU VÀ PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

1. Giáo viên

- SGK, SGV, TLHDGD GD CD 12
- Các tư liệu về việc vi phạm pháp luật trong thực tiễn ở nước ta thời gian gần đây.

2. Học sinh

- SGK GD CD 12
- Vở, bút, giấy khổ A0, bút dạ, tài liệu tham khảo về phòng chống tham nhũng mà giáo viên đã hướng dẫn tìm.

III. TIẾN TRÌNH LÊN LỚP

1. Ổn định tổ chức lớp.

2. Kiểm tra bài cũ (3 phút)

Câu hỏi: Em hãy chỉ ra sự giống và khác nhau giữa các hình thức thực hiện pháp luật?

3. Học bài mới (2 phút)

Giờ học trước các em đã nắm được thế nào là thực hiện pháp luật và các hình thức thực hiện pháp luật. Nhưng trên thực tế không phải ai cũng làm đúng quy định của pháp luật. Có những người, có những hành vi do vô tình hoặc cố ý làm sai pháp luật. Vậy những hành vi ấy gọi là gì? Người có những hành vi sai trái ấy có phải chịu trách nhiệm không, chúng ta sẽ tìm hiểu phần tiếp theo của bài học.

<i>Thời gian</i>	<i>Hoạt động của GV - HS</i>	<i>Nội dung kiến thức cần đạt</i>
25 phút	Hoạt động 1: Tìm hiểu các dấu hiệu cơ bản của hành vi vi phạm pháp luật và khái niệm vi phạm pháp luật) *Mục tiêu: Học sinh hiểu thế nào là vi phạm pháp luật. *Cách tiến hành: - GV chia lớp thành 4 nhóm, giao câu hỏi và quy định thời gian, chỗ ngồi cho các nhóm. - Giáo viên chiếu clip về vi phạm pháp luật. Yêu cầu: + Nhóm 1: Hãy cho biết trong các ví dụ trên hành vi nào là trái pháp luật? Tại sao? + Nhóm 2: Những hành vi ấy có thể gây ra những hậu quả như thế nào? + Nhóm 3: Theo em hành vi nào trong các ví dụ trên là có lỗi? hành vi nào không có lỗi? tại sao? + Nhóm 4: Hành vi trong các hình 1,2,3 gây ảnh hưởng đến lợi ích của người khác và xã hội không? Họ phải chịu trách nhiệm như thế nào? - Các nhóm thảo luận và trình bày kết quả Nhóm 1 trình bày: GV nhận xét nhóm1: Tất cả các hành vi trên đều là trái pháp luật + Hình 1: hành vi đi ngược vào đường 1 chiều vi phạm khoản 4 Điều 6 Nghị định 171 của Chính phủ về mức xử phạt hành chính lĩnh vực giao thông đường bộ đường sắt. + Hình 2: vi phạm tội trốn thuế được quy định tại điều 161 luật hình sự 2009	<u>2. Vi phạm pháp luật và trách nhiệm pháp lí.</u> <i>a. Vi phạm pháp luật.</i>

	+ Hình 3: phạm tội cướp giật tài sản được quy định tại điều 136 Bộ luật hình sự 2009 + Hình 4: Hành vi đốt nhà người khác đã phạm vào tội “hủy hoại hoặc cố ý làm hư hỏng tài sản” quy định tại Điều 143 Bộ luật hình sự hiện hành Nhóm 2 trình bày GV nhận xét nhóm 2: + Hình1: Hậu quả gây tai nạn giao thông + Hình 2: Làm thất thoát tài sản của nhà nước + Hình 3: Chiếm đoạt tài sản của người khác, gây tai nạn dẫn đến bị thương, chết người... + Hình 4: Hủy hoại tài sản của người khác... Nhóm 3 trình bày GV nhận xét nhóm 3 và giải thích: + Hình 1: Người vi phạm thực hiện hành vi bằng hành động, làm việc mà pháp luật quy định không được làm (đi xe máy ngược vào đường 1 chiều). Hành vi của người vi phạm có lỗi và là lỗi cố ý vì biết chắc có thể gây tai nạn nhưng vẫn vi phạm. + Hình 2: Người vi phạm pháp luật bằng không hành động (không làm những việc mà pháp luật quy định phải làm) Hành vi này có lỗi và lỗi do cố ý vì biết không nộp thuế làm thất thoát tài sản nhưng vẫn cố tình làm.	
--	---	--

	+ Hình 3: Người vi phạm luật bằng hành động (làm những việc mà pháp luật không cho phép) Người vi phạm có lỗi cố ý vì biết hậu quả chiếm đoạt tài sản nhưng cố tình làm. + Hình 4: Người thực hiện hành vi trái pháp luật không vi phạm pháp luật vì không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của mình khi thực hiện hành vi trái pháp luật. - GV đặt câu hỏi: Vậy hành vi trái pháp luật có những dấu hiệu cơ bản nào? - HS trả lời. - Giáo viên phân tích, nhận xét và đưa ra kết luận: Qua kết quả hoạt động nhóm, có thể kết luận: Hành vi vi phạm pháp luật có các dấu hiệu cơ bản sau đây. *Dấu hiệu thứ 1: Là hành vi trái pháp luật. Thể hiện: +<i>Hành động</i>: làm những việc mà pháp luật không cho phép. (GV yêu cầu Hs nêu ví dụ về vi phạm pháp luật, làm những việc mà pháp luật không cho phép). Ví dụ 1: Vượt đèn đỏ khi tham gia giao thông Ví dụ 2: Nhà máy xả nước thải độc hại ra môi trường khi chưa xử lí. +<i>Không hành động</i>: Không làm những	* Các dấu hiệu cơ bản của vi phạm pháp luật. Dấu hiệu 1: Là hành vi trái pháp luật xâm hại tới các quan hệ xã hội được pháp luật bảo vệ. Biểu hiện: + Hành động: Cá nhân, tổ chức làm những việc không được làm theo quy định của pháp luật.
--	--	---

	việc mà pháp luật qui định phải làm. (GV yêu cầu HS nêu ví dụ). Ví dụ :Sản xuất kinh doanh không nộp thuế, đi xe máy vượt quá tốc độ quy định. - GV đặt câu hỏi: Những hành vi trên có gây ra hậu quả cho các quan hệ được pháp luật bảo vệ không? - HS suy nghĩ trả lời - Gv nhận xét, phân tích và kết luận: *Dấu hiệu thứ 2 : Hành vi đó phải do người có năng lực trách nhiệm pháp lí thực hiện. *Dấu hiệu thứ 3: Người vi phạm pháp luật phải có lỗi. - GV đặt câu hỏi: Vậy thế nào là vi phạm pháp luật? - HS suy nghĩ trả lời - GV nhận xét, kết luận:	+ Không hành động: Chủ thể không làm những việc phải làm theo quy định của pháp luật. + Hành vi trái pháp luật đó gây hậu quả cho các quan hệ xã hội được pháp luật bảo vệ. - Do người có năng lực trách nhiệm pháp lí thực hiện. + Đạt độ tuổi nhất định (16 tuổi) tâm sinh lí bình thường. + Có thể nhận thức và điều khiển được hành vi của mình. + Tự quyết định cách xử sự của mình (không bị bệnh về tâm lý). - Người vi phạm phải có lỗi: - Là thái độ của người biết hành vi của mình là sai, trái pháp luật có thể gây hậu quả không tốt nhưng vẫn cố ý làm hoặc vô tình để mặc cho sự việc xảy ra.
--	---	---

	- Giáo viên tổ chức thảo luận lớp để giáo dục phòng chống tham nhũng. (GV phát tài liệu về phòng chống tham nhũng cho HS tham khảo (có đính kèm tài liệu)) - GV chiếu clip về hành vi tham nhũng. - GV đặt câu hỏi: + Người thanh niên trong clip trên có vi phạm pháp luật không? + Hành vi không viết biên bản xử phạt vi phạm mà nhận tiền hối lộ của chú cảnh sát giao thông có vi phạm pháp luật không? - HS thảo luận và trả lời câu hỏi. - GV nhận xét và giải thích: + Người thanh niên trong clip trên đã bị phạt về hành vi vi phạm luật giao thông đường bộ nhưng không nộp phạt mà đưa tiền hối lộ cảnh sát giao thông. + Hành vi của chú cảnh sát giao thông là vi phạm pháp luật, cụ thể là hành vi tham nhũng được quy định tại điều 3 của luật phòng chống tham nhũng năm 2005 (sửa đổi, bổ sung 2007). Người cảnh sát này đã lợi dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành nhiệm vụ công vụ để vụ lợi nhận tiền không xử lý sai phạm. - GV đưa các câu hỏi để học sinh trao đổi: + Nguyên nhân nào khiến con người có hành vi tham nhũng? + Theo các em những hành vi tham nhũng có tác hại gì đối với con người và	* Khái niệm: Vi phạm pháp luật là hành vi trái pháp luật và có lỗi do người có năng lực trách nhiệm pháp lý thực hiện, xâm hại các quan hệ xã hội được pháp luật bảo vệ.
--	---	--

	xã hội? - Hs trao đổi, trả lời - GV chốt lại: +Nguyên nhân khiến con người có hành vi tham nhũng là do không tự chủ, không kiềm chế được lòng tham bất chính, thiếu ý thức rèn luyện đạo đức, coi thường pháp luật đáng bị lên án. + Người có hành vi tham nhũng bị xã hội lên án, bị pháp luật xử lý mất hết nhân phẩm, danh dự, tương lai. Hành vi đó làm mất tính nghiêm minh của pháp luật, mất lòng tin của nhân dân vào cán bộ nhà nước và gây ra những tiêu cực trong xã hội. - GV yêu cầu HS trình bày kết quả tìm hiểu về những vụ án tham nhũng gần đây ở nước ta theo nhóm (Gv đã giao bài về nhà theo 4 nhóm) - HS nêu trình bày theo nhóm. - GV nhận xét, bổ sung thông tin và kết luận (<i>GV thông tin thêm về các vụ án như vụ án về ông Đinh La Thăng , vụ án về ông Trịnh Xuân Thanh , vụ án về tướng Phan Văn Vĩnh ... vụ án của công ty TNHH tàu biển Vinaline. Trong đó có một số người sau bị truy tố: Trần Hải Sơn – Nguyên giám đốc công ty, Trần Văn Quang – Nguyên trưởng phòng kế toán, Trần Bá Hùng – cán bộ công ty, Phạm Bá Giáp, giám đốc công ty Nguyễn Ân...về tội tham nhũng với số tiền là 3,3 tỉ đồng. Đặc biệt là với việc phê duyệt mua ụ nổi của Singapore với tổng giá trị là 9 triệu USD ...đã làm thất thoát và thiệt hại của nhà nước đến nhiều tỉ đồng(khoảng 197 tỉ đồng) .Và trong vụ án này bị can chính là ông Dương Chí Dũng-Chủ tịch HĐQT Vinaline .Tất cả những người vi phạm</i>	
--	--	--

	pháp luật trong vụ án trên đều đã được điều tra và xét xử. Ông Dương Chí Dũng sau khi bỏ trốn ra nước ngoài đã bị bắt giam và bị xử lý nghiêm minh trước pháp luật.	
15 phút	Hoạt động 2: Tìm hiểu nội dung trách nhiệm pháp lý *Mục tiêu: Học sinh hiểu thế nào là trách nhiệm pháp lý *Cách tiến hành - GV yêu cầu HS đọc SGK phần b mục 2 và nêu các thắc mắc - GV giải thích, lấy ví dụ làm rõ khái niệm “trách nhiệm” trong lĩnh vực pháp luật. Nhóm 4 trình bày kết quả thảo luận GV nhận xét và giải thích: Các hành vi trong các hình 1, 2, 3 có ảnh hưởng đến lợi ích của người khác và xã hội. + Hình 1: Ảnh hưởng đến trật tự an toàn giao thông và người tham gia giao thông. Và phải chịu nộp phạt theo quy định của pháp luật + Hình 2: Ảnh hưởng đến lợi ích của nhà nước và bị xử lý theo quy định của pháp luật. + Hình 3: Ảnh hưởng đến tài sản, tính mạng của người khác và trật tự an toàn giao thông và xử lý theo quy định của pháp luật - Giáo viên đặt câu hỏi: Việc những người vi phạm pháp luật ở hình 1,2,3 bị xử lý theo quy định của pháp luật gọi là gì? - HS trả lời - GV nhận xét và kết luận:	b. Trách nhiệm pháp lý: Khái niệm: Trách nhiệm pháp lý là nghĩa vụ mà các

- GV đặt câu hỏi Hành vi của người cảnh sát giao thông nhận tiền hối lộ trong clip trên là hành vi vi phạm pháp luật gì? - HS thảo luận trả lời - GV nhận xét, kết luận: Là hành vi vi phạm luật phòng chống tham nhũng - GV hỏi tiếp: Vậy hành vi nhận hối lộ có phải chịu trách nhiệm pháp lý không? - HS trả lời - GV nhận xét, kết luận: Người cảnh sát phải chịu trách nhiệm về hành vi nhận hối lộ của mình trước pháp luật. Tóm lại: Hành vi vi phạm luật phòng chống tham nhũng cũng phải chịu trách nhiệm pháp lý. - GV yêu cầu HS nêu trách nhiệm pháp lý mà những người vi phạm pháp luật phòng chống tham nhũng phải gánh chịu hậu quả bất lợi do hành vi trái pháp luật của họ gây ra. - HS lấy ví dụ - GV nhận xét , bổ sung. - GV đặt câu hỏi tiếp: Việc áp dụng trách nhiệm pháp lý đối với người vi phạm pháp luật là nhằm những mục đích nào? - HS suy nghĩ , trả lời. - Gv nhận xét và kết luận: Trách nhiệm pháp lý đưa ra nhằm 2 mục đích + Trừng phạt	cá nhân hoặc tổ chức phải gánh chịu hậu quả bất lợi từ hành vi vi phạm pháp luật của mình . -Buộc chủ thể vi phạm pháp luật chấm dứt hành vi trái pháp luật (mục đích trừng phạt).
---	--

	+Giáo dục, răn đe GV kết luận chung: Thông qua nội dung bài học, chúng ta hiểu được thế nào là hành vi vi phạm pháp luật và trách nhiệm pháp lý mà cá nhân, tổ chức vi phạm pháp luật phải gánh chịu do hành vi trái pháp luật của mình gây ra. Trên cơ sở đó chúng ta cũng rút ra bài học cho bản thân: Phải làm thế nào để thực hiện pháp luật phù hợp với lứa tuổi. Đồng thời có thái độ ủng hộ những việc làm đúng pháp luật và đấu tranh lên án, tố cáo những hành vi trái pháp luật. Gv cho học sinh lấy ví dụ liên với trách nhiệm của bản thân trong đời sống thực tiễn .	- Giáo dục răn đe người khác để họ không vi phạm pháp luật, đồng thời giáo dục ý thức tôn trọng pháp luật của công dân. (mục đích giáo dục)
--	--	--

4. **Củng cố.**

- Hệ thống lại kiến thức cơ bản của tiết học
- Câu hỏi: Em hãy nêu 1 trường hợp vi phạm luật giao thông mà em biết? Trường hợp đó đã bị xử lý vi phạm như thế nào? Em rút ra bài học gì cho bản thân từ trường hợp trên?

5. **Dặn dò nhắc nhở.**

Về nhà làm bài tập học bài cũ và chuẩn bị bài mới trước khi đến lớp

Rút kinh nghiệm

.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TƯ LIỆU THAM KHẢO

1. Luật Phòng, chống tham nhũng năm 2005 (sửa đổi, bổ sung năm 2012)

Điều 3. Các hành vi tham nhũng

1. Tham ô tài sản.
2. Nhận hối lộ.
3. Lạm dụng chức vụ, quyền hạn chiếm đoạt tài sản.
4. Lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành nhiệm vụ, công vụ vì vụ lợi.
5. Lạm quyền trong khi thi hành nhiệm vụ, công vụ vì vụ lợi.
6. Lợi dụng chức vụ, quyền hạn gây ảnh hưởng với người khác để trục lợi.
7. Giả mạo trong công tác vì vụ lợi.
8. Đưa hối lộ, môi giới hối lộ được thực hiện bởi người có chức vụ, quyền hạn để giải quyết công việc của cơ quan, tổ chức, đơn vị hoặc địa phương vì vụ lợi.
9. Lợi dụng chức vụ, quyền hạn sử dụng trái phép tài sản của Nhà nước vì vụ lợi.
10. Những nhiễu vì vụ lợi.
11. Không thực hiện nhiệm vụ, công vụ vì vụ lợi.
12. Lợi dụng chức vụ, quyền hạn để bao che cho người có hành vi vi phạm pháp luật vì vụ lợi; cản trở, can thiệp trái pháp luật vào việc kiểm tra, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án vì vụ lợi.

2. Bộ Luật Hình sự năm 1999 (sửa đổi, bổ sung năm 2009)

Điều 278. Tội tham ô tài sản (trích)

1. Người nào lợi dụng chức vụ, quyền hạn chiếm đoạt tài sản mà mình có trách nhiệm quản lý có giá trị từ hai triệu đồng đến dưới năm mươi triệu đồng hoặc dưới hai triệu đồng nhưng thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tù từ hai năm đến bảy năm:
 - a) Gây hậu quả nghiêm trọng;
 - b) Đã bị xử lý kỷ luật về hành vi này mà còn vi phạm;
 - c) Đã bị kết án về một trong các tội quy định tại Mục A Chương này, chưa được xoá án tích mà còn vi phạm.

Điều 279. Tội nhận hối lộ

1. Người nào lợi dụng chức vụ, quyền hạn, trực tiếp hoặc qua trung gian đã nhận hoặc sẽ nhận tiền, tài sản hoặc lợi ích vật chất khác dưới bất kỳ hình thức nào có giá trị từ hai triệu đồng đến dưới mười triệu đồng hoặc dưới hai triệu đồng nhưng thuộc một trong các trường hợp sau đây để làm hoặc không làm một việc vì lợi ích hoặc theo yêu cầu của người đưa hối lộ, thì bị phạt tù từ hai năm đến bảy năm:
 - a) Gây hậu quả nghiêm trọng;
 - b) Đã bị xử lý kỷ luật về hành vi này mà còn vi phạm;
 - c) Đã bị kết án về một trong các tội quy định tại Mục A Chương này, chưa được xoá án tích mà còn vi phạm.